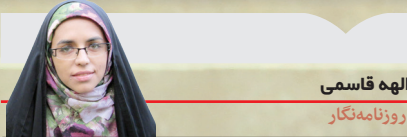

گفت و گوی متفاوت «فرهیختگان» با محمد موسی زاده، اینفلوئنسر قرآنی:

می خواهیم سبک زندگی جذاب قرآنی ارائه بدهیم

- خیلی از قاریان نمی توانند راهی به رسانه ملی پیدا کنند
- برنامه های شبکه قرآن برای مخاطب جذاب نیست
- نمایشگاه قرآن تنها برای یک قشر مذهبی جذاب است

الهه قاسمی
روزنامه نگار

خود پیش گرفته است. وقتی از او درخواست گفت وگویی داشتیم، دعوت مان کرد به جلسه قرآنی که سه شنبه شب ها در حسینیه ای با حضور سیل جوانان و نوجوانان برگزار می شود و شوق و علاقه آنها به این جلسه مثال زدنی بود. مشروح این گفت وگورا در ادامه بخوانید.

قرآنی از کشورهای ترکیه، انگلستان، فرانسه و... دوستان من هستند، این ایده را خارجی ها داشتند ولی در ایران کسی انجام نداده بود. برخی فکر می کنند من یک سبک جدید در تلاوت قرآن آورده ام در حالی که اصلا اینگونه نیست. سبک من همان سبک قرآی قدیمی مصری است که من از آنها تقلید کرده ام. فقط یک سری کلیپ گرفته شد که به صورت سمعی جذب کنیم، تلاش کرده ایم این مساله به صورت سمعی و بصری انجام شود. خیلی از افراد تلاوت قرآن اساتید قدیمی مصری و حتی ایرانی را در تلویزیون قبل از اذان می بینند و نمی دانند فضای تلاوت قرآن چطور است. خیلی از جوانان ما هم چنین وضعیتی دارند، خودتان ملاحظه کردید که در جلسه قرآنی ما هم چقدر افرادی بودند که جوان بودند و تلاوت کردند. خیلی از اینها نمی توانند هیچ راهی به رسانه ملی پیدا کنند. ما فضایی درست کردیم تا هرکسی بتواند هنر خود را نشان دهد و این منوط به مسابقات نیست که هر کسی در مسابقات قرآن اول شد راه به رادیو و صداوسیما پیدا کند.

فکر می کنم چند وقت پیش بود که یکی از قاریان فلسطینی آیات قرآن را در جریان مقاومت مردم غزه نشان داد، با ایشان هم ارتباط دارید؟

بله. محمود عبدالعال قاری فلسطینی دوست صمیمی من است. تلاوتی که او در آنجا داشت باعث شد معروف شود.

نمایشگاه قرآن در کشورمان تنها برای یک عده مذهبی جذاب است
چرا توانسته ایم این فضا را در رسانه ملی ایجاد کنیم؟ مگر یک شبکه قرآن با نمایشگاه قرآنی نداریم که همه بتوانند در آن حضور پیدا کنند؟

به نظر من وقتی انحصار در هر موضوعی وارد می شود همه چیز تحت تاثیر قرار می گیرد. مافیا و باندبازی در همه اصناف وجود دارد؛ در موسیقی، ورزش و در فضای قرآنی کشور و در جامعه قرآنی هم این انحصار وجود دارد. مثلا خیلی از جوانان تلاوت خوبی دارند ولی خیلی کم دیده می شوند. از شما می خواهم بپرسم بیننده های شبکه قرآن چقدر هستند؟ شبکه قرآن تلاش می کند برنامه های جذاب بسازد اما به عنوان یک بیننده باید بگویم مستندهایی که در شبکه قرآن پخش می شود، واقعا جذاب نیست. کارشناسان باید بررسی کنند چرا مردم کشورمان این گونه نیستند. چند وقت پیش در اندونزی نمایشگاه قرآنی بزرگی برگزار شد، خواهش می کنم حتما اخبار و جزئیات این نمایشگاه را دنبال کنید. ما هم در کشورمان نمایشگاه قرآن داریم اما آیا نمایشگاه قرآن ما برای جوانان کشور جذاب است؟ چرا برای عده خاصی و تنها برای افراد مذهبی جذاب است؟ تلاوت قرآن نباید صرفا برای افراد مذهبی جامعه باشد، چرا که در خود قرآن گفته شده که این آیات برای همه افراد جامعه نازل شده است.

ما نتوانسته ایم سبک زندگی قرآنی جذابی را به مردم معرفی کنیم
با این تفاسیر ما نتوانسته ایم یک لایف استایل قرآنی به مردم معرفی کنیم و نسل جوان کشورمان در این زمینه اساسا الگوی شناخته شده ای ندارد.

من جمله شما را اصلاح می کنم که ما نتوانسته ایم سبک زندگی قرآنی جذابی به مردم معرفی کنیم چون سبک زندگی قرآنی سالیان سال است که بایک خط جلوگیری رود و اصلا توجهی به تغییر زمان و تغییر نسل نداریم، یعنی دوست داریم جوان ایده آل همان جوان سال ۵۷ باشد، در صورتی که همه چیز تغییر کرده و اصلا اسلام دین به روزی است. یک سری مسائل اخلاقی است و الگو می گیریم ولی اینکه سبک زندگی آن طور شود قابل قبول نیست. حرف من همین است که ما سبک زندگی قرآنی جذاب در کشور برای جوانان ایجاد نکرده ایم. شما می گویند خیلی ها شبیه شما نیستند ولی خیلی ها دوست دارند، این فضا

را دیده اند و متوجه شده اند به روز بودن و زندگی کردن و لذت بردن از زیبایی های زندگی تضادی با این مساله ندارد که فرد دینداری بوده و قرآن بخوانیم. اینها با هم هیچ منافاتی ندارد.

از نسل دهه شصتی اگر بپرسید همه مادر و پدرها دوست داشتند فرزندان شان مانند جواد فروغی شوند، سوالم از شما این است که مدارس از دوران کودکی نقش عمده ای را در این فضا دارند، ما چقدر توانسته ایم در این مساله موفق باشیم؟

به نظر من جواب این سوال نیاز به یک بحث تخصصی دارد و افرادی که با فضای کودک سروکار دارند خیلی خوب می توانند در این زمینه پاسخگو باشند، چرا که باید سال ها درباره این تحقیق کرد. به طور ساده می توانم بگویم باید فضایی برای بچه ها ایجاد شود که وقتی بزرگ می شوند از فضای قرآنی ای که در آن بودند، خاطره خوبی در ذهن داشته باشند. این خاطره خوب چه چیزی می تواند باشد؟ یک جایزه یا یک فضا و خاطره خوب باشد تا وقتی بچه بزرگ شد، در دایرکت اینستاگرامش به من نگوید وقتی من مدرسه بودم به زور ما برای نماز می بردند یا در کلاس قرآن همه به اجبار باید حضور پیدا می کردند. همین امر می تواند شروع یک دین زدگی باشد.

در بسیاری از کشورها در مراسم عروسی قرآن پخش می کنند
نمونه موفقیتی در این زمینه در کشورهای دیگر وجود دارد که خود شما از آن بازدید کرده باشید؟

من زمانی که به ترکیه رفته بودم به مدارس شان سر زدم و دیدم چقدر جذاب بود. وقتی کلاس های قرآن و طراحی آنجا را دیدم تعجب کردم. از هر عقیده ای در این مدرسه حضور داشتند. نمی گویم همه مدارس در ترکیه کلاس قرآن دارند ولی مدرسه ای بود که محوریت قرآنی داشت و برای یاد دادن قرآن به بچه ها اهمیت می داد و دانش آموزان را تشویق می کرد و جوایز خوبی می داد. این بچه ها وقتی بزرگ شوند حتی اگر قرآن تلاوت نکنند حداقل قرآن ستیز نمی شوند و به صدای قرآن احترام می گذارند و تلاوت قرآن را گوش می دهند، حتی اگر معنی آن را متوجه نشوند. اینجا در برخی مواقع رفتارهای خوبی با تلاوت قرآن نداریم. مثلا وقتی از شبکه تلویزیونی قرآن پخش می شود، سریع کانال را عوض می کنند چون یاد مرگ و میر می افتند، در صورتی که در خیلی از کشورها چنین نیست و در مراسم های عروسی قرآن پخش می کنند، مثلا در اندونزی زن و شوهری را دیدم که لحظه عقدشان تلاوت قرآن پخش شد و هر دو گریه شان گرفت.

این درد است که بچه هیات های ما قرآن بلد نیستند

نکته ای که شما به آن اشاره کردید به دلیل این است که ما اراده این کار را نداریم یا اینکه اساسا از امکانات این مساله برخوردار نیستیم؟ اگر از امکانات خوبی برخوردار هستیم، چرا در کشور اجرایی نمی شود؟

به نظر من امکانات خیلی خوبی داریم و با بودجه قرآنی که در اختیار مسئولان هست، کارهای بسیاری می توان کرد. البته شنیدم که ۸۰ درصد بودجه قرآنی کشور کاهش یافته است، از این موضوع هم خوشحال و هم ناراحت شدم. ناراحت شدم از این جهت که چقدر قرآن برای مسئولان ما بی اهمیت شده و خوشحال شدم از این جهت که مشخص نیست این همه بودجه قرآنی کجا هزینه می شود. میلیاردها تومان بودجه قرآنی داریم چرا یک جامعه قرآنی نداریم، چرا افرادی که دوستدار قرآن هستند متشکل نمی شوند؟ برای مداحی چطور توانستیم؟ برای فضای روضه و هیات چطور توانستیم این کار را انجام دهیم؟ بچه های هیات های ما چقدر با این فضا مانوس هستند؟ همان کسی که در سر و صورت خود می زند و می گوید من عاشق امام حسین (ع) هستم، امام حسین (ع) برای همان قرآن جنگید ولی همین جوان

نمی تواند یک خط قرآن بخواند. تمام روایات را حفظ است ولی یک آیه قرآن بلد نیست. این به نظر من درد است. ما نخواستیم در حالی که بودجه و پتانسیل این کار را داریم ولی باید میدان را برای جوانان باز کنیم، شوق این مساله ایجاد شود هر کاری شدنی است.

انتقاد از تفسیرهای غلط درباره آیات قرآن در رسانه ملی
امکان دارد کمی مصداقی تر درباره این مساله صحبت کنید، چه کار باید کنیم؟

متأسفانه مسئولان با استفاده از قرآن و به نام قرآن کارهایی انجام می دهند که آثار آن تبعات بدی دارد. اخیرا دیدید کسی تفسیر قرآن در رسانه ملی کرد که اشتباه بود و بعد عذرخواهی کرد. عذرخواهی را کسی ندید ولی اولی را همه دیدند.

مشخص نیست بودجه های قرآنی صرف چه اموری می شود

حضور شما به عنوان فعال داوطلب هلال احمر برای من جالب بود. دلیل خاصی داشتید؟ در حوادث زلزله و سیل اخیر هم رفتید. مانوس بودن با آدم ها چطور بود و برای آنها قرآن خواندید؟
فعالیت من در هلال احمر در فضای مجازی به این دلیل بود که با فردی به نام کمیل نظافتی آشنا شدم. ایشان خیر است و زندگی او وقف این کار است. در سیستان و بلوچستان کارهای خوبی انجام می دهد. در آنجا طرحی به نام طرح نذر آب داشت که تقریبا با کمک های مردمی ۵۰۰ تانکر آب برای مناطق محروم در روستا تهیه شد. این تانکرها را در جاهایی که آب ندارد گذاشتند و نان تهیه می کردیم. من همراه ایشان بودم. ایشان از من خواست که بروم و چند سفر نیز با هم به سیستان و بلوچستان رفتیم. خیلی دلم تنگ شده و دوست دارم باز هم به آنجا بروم چون مردم شریف و بامحبتی دارد. فعالیت من در آنجا باعث شد عضو افتخاری هلال احمر شوم. با آقای نظافتی جاهای مختلفی می رفتیم، حتی در تهران.

قبل از این به هلال احمر که رفتید در مانوس بودن مردم با قرآن چیزی دیدید؟ موردی داشتید که برای شما جالب باشد؟

بله. خاطره ای برای شما بگویم. در یکی از سفرها به منزلی در یکی از روستاهای دورافتاده سیستان رفتیم که پیرمرد و پیرزن بسیار فقیری در آنجا بودند. مرد بیمار بود و خانم هم همین طور و درآمدی نداشتند. شدت فقر را می توانستید لمس کنید. پیرمرد از صبح تا شب کاری ندارد جز تلاوت قرآن. او نمی دانست من قاری قرآن هستم. با بچه های هلال احمر رفته بودیم، نه اینکه به آنها بگویند قاری قرآن می آید، به ما گفتند پیرمردی در اینجاست که خیلی از قرآن لذت می برد. به شدت فقیر بودند، ایمان اینجا خود را نشان می دهد که یک نفر هیچ چیزی ندارد ولی همه چیز دارد و همه چیز او قرآن است. به او گفتم حاج آقا چه خبر؟ گفت سلامتی، شکر خدا، تنها دلخوشی ما همین قرآن است که می خوانیم. آنجا بچه ها درخواست کردند من تلاوت کنم. اتفاقا کلیپ آن در فضای مجازی منتشر شد، چون بچه ها فیلم گرفتند. واکنش پیرمرد وقتی من شروع به تلاوت قرآن کردم خیلی جذاب بود.

آقای فرخ نژاد نقش زیادی در دیده شدن من داشت

در صفحه اینستاگرامی شما خوانده بودم که با آقای فرخ نژاد صحبت کردید. به جز ایشان باز یگران دیگری بودند که نسبت به این مساله واکنش نشان دهند؟

باید بگویم آقای فرخ نژاد نقش زیادی در دیده شدن من داشت. بعد از این هم خیلی حرف ها شنیدم که آقای فرخ نژادی که از قرآن شما حمایت می کند مثلا نیتی دارد. در صورتی که کار دلی بود و بعد از این نیز با او صحبت کردم. او یکی از کلیپ های من را دیده و خوشش آمده بود و

در صفحه خود منتشر کرده بود و تقریبا میلیونی ویو خورده بود. افراد زیادی من را فالو کردند. این منجر به دوستی شد. الان با هم ارتباط داریم و صحبت می کنیم و نسبت به من و قرآن محبت بسیاری دارند. فیلمی هم ایشان بازی کرده بود که درباره قرآن بود که به زندان می افتد و در آنجا قرآن را حفظ می کند. فیلم کشتگی است. او به من گفت یاد آن فیلم افتادم و به شما تبریک می گویم که باعث شدید سنت شکنی شود. سنت را شکستید و شیوه تلاوت قرآن را عوض کردید تا جوانان هم توجه کنند نه اینکه سبکی ارائه دهید. بازیگران و خواننده هایی بودند که واکنش نشان دادند. سردار آزمون، احسان علیخانی، علی ضیاء و رضا صادقی از جمله کسانی بودند که واکنش نشان دادند.

هر روز در اینستاگرام دایرکت دارم که هزینه تبلیغ شما چقدر است
تاکنون به شما پیشنهاد داده اند که در صفحه خود تبلیغ کنید؟

خیلی. من هر روز دایرکت دارم که هزینه تبلیغات چقدر است ولی به نظر من فضایی نیست که بخواهم این کار را کنم. به خوبی می توانم درآمد داشته باشم ولی این کار را نمی کنم حتی مسابقه ای گذاشتم و برخی فکر کردند در قبال این پول دریافت کردم ولی فقط یک مسابقه قرآنی بود. یک گالری اعلام کرده به کسانی که تلاوت خوبی دارند انگشت زده می و سنگ های گران قیمت جایزه می دهند. تنها کاری که کردم این بود ولی پولی در قبال آن دریافت نکردم. هدف من هم اصلا این نبود. این می تواند جوابی به کسانی باشد که من را دنبال می کنند و می دانند صحنه من اصلا تبلیغاتی نیست. گاهی اوقات وقت و هزینه ای برای کلیپ ها می گذارم که این اصلا منت نیست، زیرا می خواهم فضای خوبی برای مخاطب ایجاد شود.

مسیحیانی که دوست دارند قرآن گوش دهند
در صفحه خود مواردی پیش آمده است که با دیگر ادیان هم معاشرت و صحبتی داشته باشید؟

به نظر من پیروان ادیان مختلف در خیلی از مسائل دشمنی با ما ندارند. با مسیحیان و مذاهب دیگر در این زمینه برخوردی نداشتم اما دایرکت داشتم که به من گفتند مسیحی هستیم ولی دوست داریم تلاوت قرآن را گوش دهیم و بدانیم در قرآن چه چیزی گفته شده است. همان طور که خیلی از مسلمانان انجیل یا تورات را می خوانند.

انتقاد از شعاری بودن عملکرد وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات

وزارت ارتباطات از شما و یکی از دوستان تان تقدیر کرده بود. مدیریت فضای مجازی را در کشور چطور دیدید؟ حرف خاصی دارید که بیان کنید یا خود آقای وزیر را دیدید که حرف خاصی به او بگویید؟

بیشتر ارتباطات من با قاریان در سطح بین المللی است و با جامعه جهانی قرآنی ارتباط دارم. از دفتر آقای وزیر به من زنگ زدند و گفتند به اینجا بیایید، می خواهند از شما تقدیر کنند که بعدها متوجه شدم این کار فقط جنبه شوو تبلیغاتی داشت و اگر همین الان دوباره این موضوع تکرار شود، من نخواهم رفت زیرا در آن جلسه به من قول هایی داده شد اما هیچ کدام عملیاتی نشد؛ قول های کوچکی بود و ما هم درخواستی نکردیم. معاون آقای وزیر گفت مشکلی ندارید؟ می خواهید سرعت اینترنتان را بالا ببریم؟ می خواهید فیلتر تلگرام را برای شما برداریم؟ گفتم می خواهم یک کلیپ از تلاوتم در تلگرام بگذارم، چون علاوه بر مخاطب ایرانی مخاطب بین المللی نیز دارم، نمی توانم از پیام رسان های داخلی استفاده کنم، سخت است. وقتی یک VPN روشن می کنم یک روز طول می کشد تا یک کلیپ آپلود شود. گفتند همه اینها را برای شما انجام می دهیم. گفتند اگر شبانه لایو می گذارید بسته های اینترنتی می دهیم. خودشان این موضوع را مطرح کردند اما بعد از آن خبری نشد.